

om Grundsætningen om den kulturelle Autonomi paa visse Steder i den danske Lovgivning, men i Hovedtrækkene er man blevet ved Formynderskabet overfor de nationale Mindretal. Privatskolen og Frimenighederne har Selvfølgelig, og den nye Skolelov, som er blevet forelagt her i Tinget, udvider jo det nye Princip paa den Maade, at ogsaa Kontrollen over Privatskolen nærmest skal lægges i de interesseredes Hænder, altsaa for os i Mindretallets Hænder, og det kan vi jo være taknemmelige for. Men det bryder jo ikke Banen for denne Tanke i dens Helhed. Det offentlige Skolevæsen staaer under Statens Tilsyn, det har vi ikke i vore Hænder, og det maa vi have i vore Hænder, fordi vore Hænder alene kan forvalte det. Og jeg siger det saa rent ud, som jeg altid har sagt det: Vi behøver Mænd i disse Skoler, som kan arbejde ud af Kærlighed til det tyske Folk. Jeg er ikke Hjertekender nok til at kunne paastaa, hvorledes det ligger hos dem, der virker ved de tyske offentlige Skoler, men jeg ved, at Befolkningen til en stor Del af disse Lærere ikke har den Tillid, at de arbejder ud af den Kærlighed, som vi maa forlange. Og det ligger i Systemet. Vi er den højtærede Undervisningsminister taknemmelige for, at der er skaffet Mulighed for at supplere den danske Uddannelse af Lærere paa tyske Universiteter; men vi ønsker, at der ogsaa aabnes fuldstændig Vej for, at hele Uddannelsen af de unge Mænd kan søges paa tyske Anstalter. Det er ikke ligefrem spærret for dem, men vi har ingen Garanti for, at de unge Mennesker, som søger deres Uddannelse dernede, har samme Mulighed for at blive ansat ved de offentlige tyske Skoler, som de andre har. Det er det Ønske, vi har.

Vi er heller ikke tilfredse med det højere tyske Skolevæsen. Vi har det Indtryk, at man ikke rigtig kan tale om et højere tysk Skolevæsen, fordi dette ingen Krone har. Det, man har bevilget os: en Realskole med dansk Sprog i Sønderborg, er vi ikke tilfredse med. Vi bliver ved det gamle Maal: vi ønsker en tysk højere Skole, der fører lige op til Universitetet, med de tilsvarende Rettigheder. Vi er den højtærede Undervisningsminister taknemmelige for, at hun i enkelte Tilfælde har tilladt, at unge Mennesker, der har deres Abientur fra tyske Skoler, kan studere her ved Københavns Universitet; vi var gladere, hvis det blev os tilsagt i al Almindelighed.

Vi maa vente, at det tyske Sprog kan anvendes lige saa frit i de sønderjydske Kirker som det svenske og det norske, det vil sige, uden at man hver Gang skal ind-

hente særlig Tilladelse fra Biskoppens Side, som det nu er. Og det ved dog enhver her i Folketinget, at der er mere Brug for tysk Sprog nede i de nye Landsdele end for svensk og norsk. Hvorfor skal dette Sprog saa ikke have samme Frihed, som de andre Sprog har?

Der er et andet Synspunkt, som er kommet meget stærkt frem fra de europæiske nationale Mindretal ved Konferencen i Genf, og det er, at Mindretallene nu forlanger ikke at blive stillet uheldigere i økonomisk Retning paa Grund af deres særlige kulturelle Opgaver. Jeg har hidtil kun strejft dette Spørgsmaal, men da det er blevet rejst der, vil jeg ogsaa rejse det her. Vi mærker det jo paa mange Maader nede i Nordslesvig. Jeg skal kun fremhæve en, hvor det er ret klart. Det er et Frimenighedsspørgsmaal. Naar der dannes en tysk Frimenighed, som vi anser for en Nødvendighed, er Følgen den, at vi ikke blot maa yde alt, hvad der skal til — og det er selvfølgelig mere, end naar vi blev i Landskirken —, men at ogsaa den danske Del, der forbliver i Landskirken, kommer til at bære højere Byrder, fordi de bliver færre, og det vækker selvfølgelig Mismod og Mistemning blandt de forskellige Folkedele. Det er ikke ønskeligt, og det kan heller ikke godt forsvares, at det nu benyttes til, at man kræver saa meget højere Afgifter af Frimenigheden for Benyttelse af Kirken, end man gjorde før. Disse Ting maa udliges fra Statens Side.

Saa kommer jeg endnu en Gang tilbage til Nordslesvig selv og dets økonomiske Nød. Jeg er glad ved, at jeg kan konstatere nu, at man her dog vel har den fælles Overbevisning, at der er en særlig økonomisk Nød i Nordslesvig ud over den Nød, der kan være hele Landet over, og jeg behøver vel ikke at gentage, at det for en stor Del netop hænger sammen med de Laan, som er blevet stiftet for Nordslesvig, og som skal forrentes og tilbagebetales af Landet. Jeg vil gerne have Anerkendelse for den almindelige Grundsætning, at det, som den nye Landsdel ud over Landet i øvrigt er blevet overbebyrdet med paa Grund af Indlemmelsen i Danmark, burde være noget, som Staten maatte aflaste Landsdelen for. Det er den almindelige Grundsætning, som jeg kunde tænke mig, at man kunde anerkende, altsaa netop denne Nødstilstand, netop denne større Byrde, som er en Følge af Indlemmelsen.

For kort at sige, hvorledes det ligger: Der har været et uhyre stærkt Kronefor-